

Les dix commandements.
Hébreu sur parchemin.

Dialogue céleste

L'opposition des anges

Un très beau midrach exprime à travers un dialogue entre Moïse et les anges que la Torah n'est destinée qu'aux hommes.

מסכת שבת פרק ט דף פח:

ואריב"ל בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל תורה בא אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם (תהילים ח) מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה אמר לפניו רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה שנאמר (איוב כו) מאחז פני כסא פרשז עליו עננו ואמר ר' נחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו אמר לפניו רבונו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה (שמות כ) אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם תורה למה תהא לכם שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין עמים אתם שרויין שעובדין <עבודת גלולים> {עבודה זרה} שוב מה כתיב בה זכור את יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות שוב מה כתיב בה לא תשא משא ומתן יש ביניכם שוב מה כתיב בה כבוד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנוב קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם מיד הודו לו להקב"ה שנאמר (תהילים ח) אדונינו מה אדיר שמך וגו' ..

Traité Chabbat, chapitre 9, page 88b

Et Rabbi Yehouda Ben Lévi a enseigné: Au moment où Moïse est monté sur les hauteurs les anges du service divin ont dit devant le Saint-Loué-Soit-Il:

"Maître du monde ! Que vient faire ce fils de femme parmi nous ?!"

Dieu leur a répondu: "Il vient recevoir la Torah."

Les anges dirent alors: "Le trésor caché ! Préservé par toi depuis 974 générations avant la création du monde, tu veux la donner à un homme de chair et de sang ! *'Qu'est donc l'homme que tu penses à lui ? Le fils d'Adam que tu le protèges ? Eternel, notre Seigneur ! Que ton nom est glorieux par toute la terre ! car tu as répandu ta majesté sous les cieux. ' (Psaume, 8)*

Alors Dieu dit à Moïse: "Réponds-leurs !"

Moïse dit à Dieu: "Maître du monde ! je crains qu'ils ne me brûlent de la fumée qui sort de leurs bouches."

Dieu lui dit: "Tiens-toi à mon trône glorieux et réponds-leurs !" comme il est dit: *'Il dérobe la vue de son trône, en déroulant sur lui sa nuée' (Job 26; 9)*. Et Rabbi Nahoum a enseigné: cela nous apprend qu'il a déployé Sa présence céleste et Sa nuée sur lui.

Moïse dit devant Dieu: "Maître du monde ! la Torah que tu me donnes, qu'y a-t-il écrit ? *'Je suis l'Eternel, ton Dieu, qui t'ai fait sortir du pays d'Egypte'.* (Exode 20; 2) et il dit aux anges: Vous, êtes-vous descendus en Egypte ?! Avez-vous été soumis à Pharaon ! Que serait la Torah pour vous ?"

Il ajouta: "Qu'y a-t-il écrit ? *'Tu n'auras point d'autres Dieu que moi'* (Exode 20; 3). Etes-vous installés parmi les nations qui servent des divinités étrangèrent ?

Il ajouta: "Qu'y a-t-il écrit? *'Pense au jour du Sabbat pour le sanctifier'* (Exode 20; 8). Exercez-vous un travail pour avoir besoin du Sabbat ?"

Il ajouta: "Qu'y a-t-il écrit ? *'Tu n'invoqueras point le nom de l'Eternel ton Dieu à l'appui du mensonge'* (Exode 20; 7) Est-ce qu'il y aurait entre vous des négociations ou des échanges commerciaux ?"

Il ajouta: "Qu'y a-t-il écrit ? *'Honore ton père et ta mère'* (Exode 20; 12). Avez-vous un père et une mère?"

Il ajouta: "Qu'y a-t-il écrit ? *'Ne commets point d'homicide. Ne commets point d'adultère. Ne commets point de larcin'* (Exode 20; 13). Est-ce qu'il y aurait parmi vous de la jalousie qui pourrait vous mener au meurtre ou seriez-vous victimes des pièges du mauvais penchant!"

Dès lors, les anges ont reconnu Moïse auprès du Saint-Loué-Soit-Il comme il est dit: *Que ton nom est glorieux par toute la terre ! (Psaume, 8)*

...

Source : Talmud de Babylone, Traité Chabbat. Traduction: Michael Touboul